

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Zona	3 K.
v Ameriko	6 K.
da naročnike Marijinoga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma	2 K.
v Ameriko vsakomni na njegov naslov	5 K.

Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srea Jezušovoga pri
KLEKĀ JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensoveih.
Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tādĀ k tomĀ moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srea Jezušovoga vkĀip je na leto:

domá, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo	4 K.
če samo za ednoga	5 K.
v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten naslov	8 K.

Ci kaj bodete prosili Očo v iméni mojem, dá vam“.

— Ján. XVI. —

Té evangelium je vdelila sv. matičérkev od inda sveta mao na péto nedelo po vŷzmi, ár po toj nedeli prihájajoče troje dní očivesno prošnjo drži pred celim svetom k Bogi, stvori- teli i hraniteli našemi, za potrebne zemelske dáre.

Pa či je kda sveta potrebna bila tá molitev, zdaj v denéšnjih časaj je posebno potrebno nam z napomočezávanjom vseh svécov, nikda zemlánov, ki razmejo i znájo našo nevolu ino nas preporáčajo svojemi Bogi v njoj, posebno nam je potrebno, pišem, zdi- hávati k našemi Bogi rekoč: „Od kŷge, gláda i bojne: odslobodi nás Gospodne!“

Váraški lŷdjé, rokodelci i častnicje, fabrikanski težácje, kda neimajo za- dosta krŷha, te za mestnim pogla- várstvom kričijo ino se njim prtijo, ka je z slŷžbe denejo, či njim ne správijo krŷha. Kda njim poglavárstvo razloži, ka samo nemre pomočti, ka je višiša pomoč potrebna, te jaj tebi sirmaški minister,skrbi se za krŷh, i za zdrávje ovači ne boš dugo ládao!

Jeli, lŷbi čtevci, ka se smejéte na ráhi, da je pa tam tak. Tisti lŷdjé ne vejo, ka krŷh i zdravjé Bog dá, ka tŷ nikše poglavárstvo ne vé pomagati. „Mi sejamo pa polevamo, nego Bog je, ki odrastek dá!“ právi Sv. Pavel apoštol. Pa velikoga polá nanč poljati ne moremo!

Več jezér lét se že mantrá človek, ka bi rad znao zračunati vremena hod pa svoje delo po njem zravhati, pa smo záto ztem šče li ne dosta dale, kak so naši očácje bili pred 2—3 jezero letih. Pázimo na sunce, na veter, na pod- nébje, na meglo, na zvezde, mesec i

obláke pa kda vse preračunamo, te nam z cela načiše vremen pride, kak je bilo drugikrát pri rávno takšem vetri ino drugih prikáznih.

Záto jas močno verjem, ka Bog v nikši déo človečega posla ne ségne z lastivnov rokov telkokrát, kak rávno v vremena hod ino z tem v naš vsakdenšnji krŷh. Ár je reč krŷha rávno tista, štera je vsem zemlánom v ednákoj meri potrebna ino z šterov se lahko vsi pomorejo i vsi pokaštigajo.

Naj se vŷpa, ki se šče, v zemels- koj oblásti, v ravnitelaj, v vračitelaj ino zavéznikaj, naše vŷpanje more vsikdár ob prvim v našem Bogi biti.

Pri prorokaj stároga zákona čtémĀ v več mestih, ka Israel povrgeo svo- jega Bogá ino se je v človečoj pomoči vŷpao, pa čtite sédmo poglávje Ozaia proroka, ka njim právi Bog: „Efraim se sám meša z lŷstvi... pa se ne vrnejo k GospodĀ, svojemi Bogi in ga ne iščejo pri vsem tom... Egipt zovéjo ino k Assiriancom idejo, pa kda odidejo, bom je tepeo. Jaj njim, ár so od mené od- stopili, razdjáni bodo, pa spádnejo njihovi poglavárje...“

Ne, da Bog ne bi dopŷsto človeki v nevoli človečo pomoč iskati, ali prva pomoč naša li more od njega čakana biti.

Záto zdaj, kda idemo iskat v pro- cessijaj to njegovo pomoč, ponízimo si srca, zčistimo je, pobošajmo se nájob- prvim. Ki spáke delajo, oni naj zavr- žejo svoje spáčne poti. Poglavárje naj čuvajo pravico i poštenost. naj podpi- raju tiste, ki se skrbijo za jákosti lŷstva z vsov svojov močjov, pa te se lahko obrnémo k našemi Bogi.

Ár sama molitev nam valála ne bode. Či mi ostánemo, kakši smo bili; či mo trpeli hŷdobije v sebi i okoli sebé, te se nam tak zná zgoditi, ka se

Bog Israeli prtĀ: „Kričali bote: moj Bog! pa ne poslŷhнем vas“.

PoslŷhŷnĀmo vsi opominanje lastiv- noga srcá pa včĀnmo v vsem božo volo pa nas te On tŷdi poslŷhne, kda mo ga zváli rekoč: „Od kŷge, gláda i bojne: Odslobodi nás Gospodne!“

Bojna.

Moj Bog, kak rad bi bio, da od njé več ne bi trbelo pisati. Pa ne morem. Mir je še daleč. Želemo ga, a beži pred nami. Keliki se moremo strsniti i z žalnim dŷhom praviti: Po- nŷjao mi je Jezuš mir v srcé, me pro- so, naj se povrném, pa sem bežao pred njim, zdaj pa jaz prosim mir i on beži pred menov.

Pred krátkim so odpotŷvali naši zalavski dečki i možje na bojišče. Meli so bandero. Na ednoj stráni je bilo podoba žalostne Matere Bože, na dru- goj pa Srca Jezušovoga na njej. — Po Mariji ščejo k Jezušovomi Srci priti. Kak genlivo je to! Právi dŷh matere- cerkvi predočŷje ta mila zastava. Me- sec maj, mesec Marijin prosimo ža- lostno Mater za potrplivost i mir i prosimo jo, naj nam od Srca Je- zušovoga spravi to dvojo miloščo. Kda smo jo celi mesec májnik to pobožno prosili, se lahko, vŷpamo, ka po njé- nih prošnjáh se odpré nam meseca junija Srce Jezušovo, štero mo celi mesec napadali z goréčimi prošnjami za mir.

Močno vŷpanje mam, ka kda tidva meseca pobožno i sveto preživljena pretečeta, se nam bo vŷpanje bližan- jega mira v srce selilo i veselo proti- smejalo.

K Devici Mariji, k materi žalostnoj i k Srci Jezušovomi prihájajmo zato, verne dášice, meseca maja i junija.

Poročila z bojišč so sledeča:

Na Rusko-Polskom se je živo strelanje na vršilo z štuki. Pri *Sawli* so nemci ruse odbili, šteri so mesto gorvužgali i proti *Mitau-i* odbežali. Nemci jezero rusov vlovili i zaplenili 10 strojnih pušk vnogo stlriiva i kol. — Pri *Kalwarji* so nemci tudi odbili ruse. — Pri *Augustowni* so pa rusi naletili nagloma na nemške straže i njim velike zgube naredili.

V drugih krajeh Ruskopolskoga so samo manjši spopadi bili.

Venizelosova legija. Venizelos, bivši grčki ministerski predsednik nameráva legijo (vojsko) vküpspraviti, štera bi proti türkam šla, naj pripomore zaveznikom osvojitev Smyrne i Brusse. V legijo bi stopili predvsem ameriškanski grki, peneze pa dajo angležki, francozki i grčki bogatini.

Zevzete ruske postojanke. Nemci so rusom vzeli na Ruskopolskom od Suwalki-je na severoshod 20 kilometrov duge postojanke.

Nemci zmágajo v Flandriji. Flandrija je ešče del Belgijskoga, šteroga so dozday nemci nej mogli zasesti. V najnovem čaši pa ido nemci zmagovito proti mesti Ipern, od kod se ljudstvo v Pariz seli, naj ne prejde v grozovitostih bojnih.

V Kárpátih rusi zmerom napadajo. V dolini med Orawov i Oporom so srdito napadnoli tiste postojanke, štere so njim naši odvzeli, ali odbiti so po velikoj zgubi. 500 zveztnikov je našim prišlo v roké.

V Južno-zahodnoj Galiciji i Bukovini je od časa do časa samo strelanje z topovi trpelo. Eden naš top je vužgo rusko skladališče za strlivo.

Na Srbskom bojišči se je samo obmejno strelanje vršilo tu pa tam z štuki.

V Srnogori so dobili črnogorci kuražo, da so prišli v Hercegovino proti Trebinji gledat, kak kaj naši delajo, ali naši topovi so je razpršili, postojanke njim pa vküpzostrelali.

Vničeni bataljoni. Türki so štiri angležke i francuzke bataljone, štere se obkolili, da so se nej šteli vdati, vničili.

Na Francozkom bojišči nemci obstrlavajo Dünkirchen mesto i so veliki napredek napravili proti Ipern-i, mesti v Belgiji, šteroga če zasedejo, je cela Belgija v njuvih rokah. V Champagnei, na Elzaskoj meji so nemci jezero metrov duge i 300 metrov šürke vtrdjene postojanke vzeli francozom i je hitro predelali. Med rekama Maas i Mosel ležeče visine so srdite boje vidile, na šterih so nemci 43 častnikov i 4000 prostih francozkih vojakov vlovili.

Proti Dardanelam so zavezniki v šestih mesti prišli na süho, strašne zgube meli i ščista malo zemlé sasedli. Sam angležki kral spozna velikost zgub i pohvali junaštvo svojih i francozkih vojakov, ka se njim je posrečilo na süho priti v šesti vesnicah.

Dom i svet.

Naš državni zbor. Pred zbor vložena právda, poleg štere bode 18 let i od 42—50 let star moški spol mogeo pred vojáški nabor stopiti i v potrebi tudi na bojišče iti, je potrđjena. Oleshanje je pa v tom dano, ka se to samo te zgodi, kda do že, ovi drugi vse na bojišči, ki so zmožni za orožje prijéti. Pri nabori (stelingi) pa bo poleg vojáške komišije tudi pörgarska nazoči, naj se za vojáški stan ne pozovéjo oni, štere neobhodno trebe doma. Právda tá bo samo za časa toga boja stála. — Potrđjena je tudi právda, poleg štere se galicijski i bukovinski polki (regementi) spunijo z našimi vojáki, šteri májo tisti materni jezik, kak imenüvani polki.

Državni zbor je ešče dokončao, ka zavolo boja, da so volitve ne mogoe, ostáne stárim poslanikom (követ) oblást po bojni ešče šest mesecov právde sklenjávati. — Svojo čast obdržijo tudi županijski poslanci (virilisti), štera pretečé za tri mesece po sklenjenom miri.

Rakovszkyjov predlog, v šterom je želo, naj vsi tisti naši vojáki od 20 let više stari, ki so na bojišči bili, v zahvalo, ka so se za dom vojsküvali, májo volilno pravico, to je votume, je od vladne strani odvržen.

Pflanzen-Baltin, konjeniški general, vojáški povoljnik je dobo od apoštolskoga krála čest skrivnoga svétnika.

Auffenberg, pešije general, je odposlan v pokoj i se je tudi preiskáva odrédila proti njemu za toga volo, ka je l. 1912-ga svojo dužnost vojáško nerédno spunjávao.

Štrti moratorij je izdalo naše ministerstvo, v šterom določuje, kakše právde se smejo zdaj sprejémati i kda se sme eksekválivati.

Na Francozkom je právda vložena pred državni zbor, poleg štere bi vojáška služba do 60-ga leta trpela.

Taljansko. Bülow nemški knez je v Rimi od pape sprejeti bio na audijencijo. — Taljanska vlada je pariskoga, londonskoga, berlinskoga i bečkoga svojega velikoga poslanika domo pozvala na posvetüvanje (tanačüvanje.)

Angleško. Vsa angleška pristanišča so do časa zaprli pred vsemi ladjami, tak domačimi, kak tujimi.

Japonsko i Kitajsko sta se pogodile; samo zavolo *mongolske* zahteve japoncov so se kitajci še ne odločili, da bi jo spunili.

Drügo vojno posojilo je vlada naznanila. Na Nemškom je drügo vojno posojilo na devet milijardov mark naraslo. Takša šuma, ka je niti premisliti ne moremo. Naša vlada pa zdaj prosi pá na posojilo peneze, štere z mirnim srcem lahko da vsaki, ki premore. To posojilo je dokaz velike ljubavi do svoje domovine, ár jo to bo vdržalo proti telikim napadalnim silam.

Cár v Odessi. Ruskoga cara so v Odessi z nepopisnov slovesnostjov sprijeli. 25 jezer diákov ga je z igrov čakalo pri železniškoj postáji. Vladar je sprejemao rázna odpostlanstva, pohodo cérkev, kde njemu je nadškof pokazao križ, šteri je zlejáni iz svetinj v krimskoj bojni zaplenjenih, pogledno vojsko i pohodo bolnišnice.

Nemci so vzeli 233 jezér plügov zemlé državne na Rusko-Polskom i jo dáli v nájem polákom i nemcom, ali drugim narodnostom, samo právim rusom nej. Tá državna ruska zemla je nigda polska bila, samo ka jo je ruska vlada polákom vkrajvzela, kda so se tei proti njej za svojo slobodo borili i jo razdelila med ruske vojake i častnike.

Dovoljenjé pri krühovoj meli.

Vlada je dovolila, ka se pri odaji sme čisto tržiti krühova mela brez mešanja, ali ž njov vréd se more zednim tudi kukorična mela odjemalci odati.

Domolübnost slovencev.

Pred krátkim se pohvalile peštinske i tudi lendavske novine domolübnost vogrskih slovencev.

Nam je to veliko zadostilo, ka rávno tisti spoznajo našega ljudstva jákosti, ki so je prle črnili.

Omenjeni listi poročajo, ka se slovinci za slovence imentüjejo, radi májo svoj materinski jezik, ali goreči vogrski domlúbci so, vogri po domovini, štere je od vogrské domovine nikaj nej moglo odvrnoti, nikše od zvünaj pridoče zapelávanje.

Mi se na tom izjavi zahvalimo; veseli nas to spoznanje. Dvoje pa na njé odgovorimo.

Obprvim, naj nam naznanijo drági člankarje tiste zvünske, ki so naše slovence proti vogrskoj domovine hujskali. Takši ne najdejo. Naše ljudstvo je z neprijatelji domovine nikdár nej v dotiki

bil. Nikdár se je ešče kaj takšega nej posvedočilo. Pisalo se je dosta proti nam slovencom, ali istinske podlage za to obdužitev so tisti spisi nikdár nej meli, kak smo to vsi znali, zdaj je odkrita naša nedužnost. Samo naj ostánejo sovražni listi i nadale v tom spoznanji.

Ob drugim pa to prosimo dráge sovražniške liste, naj po boji túdi spoznajo, ka je mogoče ljubiti svoj materni jezik i vogrsko domovino z ednim potom túdi. Naj nam ne mečejo na oči slovenske pesmi, slovenskih navukov, slovenskih novin i drúgerábe svojega miloga maternoga jezika, nego naj nas ešče navčijo, kde ga slobodno rábimo i naj nas pokárajó, *če to ne učinimo.*

Pozvánje pod orožje.

V Austriji so pod orožje pozváni od 38 do 42 let stari čarnovojniki. — Na Vogrskom je ešče nej določen termin.

Pod orožje moro stopiti túdi tisti, ki so nej ostali vojáki, več je ne bodo pred nábor (štelingo) zvali, nego spravijo je v rezervne bataljone, ka do se krepili i vnačili.

Včasi pa moro pod orožje stopiti, ki so samo dočasa dobili dopúst, kak nepripravni ali nesposobni za vojsko.

Doposlan je imenik prezmyslskih zevzétnikov.

Ruski rdeči križ je naznano bečkó pisarni, ka je vküpsisao i na pošto dao imenik, onih, ki so v Przemysli zevzéli.

Opomba. Vredništvo Novin je túdi prosilo že imenik. Kda ga do rok dobi, bo objavilo iména naših, šteri se zglásijo. Pošlite nam zato té dneve vsi naslove od svojih, ki so bili v gradi Przemysl.

V Zeleznoj županiji je preskrbljena mela do nove.

Podžupan železne županije je za vsako okrajno glavárstvo odločo potrebno melo za tiste, ki so pri gorpisanji ne meli zrnja. Na 14 tjédnov bo trebelo za celo županijo 2 milijona, 940 ježér kil mele, na sobočki okraj spádne 3080 kil nulla mele, 18,480 kil mele za kúhanje i 107,800 za krúh.

Bo določeno mesto, kde se mela dobi kúpiti, ali ne sme se brez sveočanstva tržiti. Sveočanstva vsaki tjeden moro po občinah županje razdeliti, kak notariušje določijo.

Držina, štera za slúž túdi zrnje dobi, ne sme dobiti sveočanstva, ka bi si melo kúpila.

Na tjeden spádne na ednoga človek 5 dek nulla, 30 dek za kúhanje i 175 dek za krúh mele, vküp 2 kili 100 gramov.“

Cena nulla mele je v trgovni 84 fil., za krúhanje mele 57 fil. — Za krúh mele pa 47 fil. pa pol po kili.

Kak pošlete peneze svojim zevzétim na Ruško?

Ali je pošlite naravnoč na

„*Vasmegyei Takarékpénztár R.-T. Szombathely.*“

ali pa na Vredništvo Novin v Črensovece, štero je brezpláčno bo dale poslalo. Naslov zevzétoga pa more dober biti.

Glási.

Jezero ranjencov pred knezoprimasom. Iz Budapešta se je po Donavi na ládji jezero ranjencov vozilo v Esztergom pred našega knezoprimasa dr. Csernoch Janóša, da bi se njemi zahvalili za pastirsko i samaritansko lúbézen, ka je v več stotih bolnišnicah pohodo naše ranjene junake i njé tolažo z milimi rečmi. Za poklon se je „hercegprimás“ toplo zahvalo.

Nočni napad. Škublič Mirka, králeskoga natariuša iz Zalaegerszega je na njegovej vincariji pri Blatnomjezeri vnoči nekak davili hapo. Prestrašeni gospod se je na to polvüre borio z neznánim roparom, dokeč se njemi je ne posrečilo v oko ga vdreti. Na té vdárec je ropar omámo i dobo drúgi vdárec z stolcom. Po bitki beži notariuš po vincara, da bi tolvaja zgrabila, a té je v tom hipi z ednim velikim kaputom odskočo. Ropar je brščas peneze za goričke delavce prinešene ščeó pobrati. Notariuš je od stráha zbetažo.

Pijmo ga. Od vseh krajov nam ido poročila, kak nezmerno je lúdstvo. To je pa sreča i dajmo hvalo Bogi ka je mala menjšina samo takša. — Z Goričkoga se glási ka so tam v pijanosti na sprévodi že trobino držali, ár so nezmerno „trobili“ nešterni moški. Z Ravenskoga Dolnjega pa, ka tam záto hodijo na Štajersko k zdravniki, ka bi po tom te dvá dni pijani hodili okoli i spáko delali. — Z Gornjega Ravenskoga nam pa celo bitko naznanjajo, v šteroj je ešče edna ženska dobila strláj, samo ka ne od šrapnele, nego od svinjske pečénke, štero jo dobra pijana dúša na okolstojéče z čebra metala. — Ka so na vojáskom nabori bili pijanci i ka so nešterne ešče zavolotoga záprli i je vráčili, što bi tajio? Dolensko i Gorensko je vse edno v tom pogledi. — Ka so nešterne ženske jokale i milo zdihavale za ulanari, ka je ednoga hči, drúgoga pa

mati sprevájala na postájo železniško i ka so si ništerne pobožne dúšice odvzété ulanare názájprosile . . . (što njim pa to vse dónk pove . . .) . . . pa ka de se letos dosta nezákonske decé krstilo tam pa tam (no, to je pa že kaj strašnoga, da vse zvedijo . . . Ve ešče več znam. Vred.) . . . to vse je túdi pijanosti sad. Pilí so vküp, zapili so poštenjé . . . pa če ne so želodec napojili, so pa nasladnost z grdov poželivostjov . . . Moj narod, kak lepi si, da verješ, Marijo častiš, Jezusa k sebi jemlés . . . ali kak grdi, odüren si pa v pijanosti i razvúzdanosti . . . Jeruzalem, Jeruzalem, povrni se k svojemi Gospodi Bogi !

Zgübe nasega 83-ga pešpolke stojijo dozday na trétjem mesti od začétká boja mao.

Junaška smrt. Sobočke sodnije notárius Dr. *Perjessi* Ladislav je spadno na severnom bojišči.

Pohválnost 83-ga pešpolka. Naš pešpolk se je 34 dni junaško borio v Kárpáta i vredno zaslúžo častno ime „železen dandár“ i trojno pohválnost od stráni poveljništva.

Dári na žižkovsko kapelo. Iz Žiškóv po 25 koronah so darúvali: Kramar Jožef žena, Kramar Ivan, Fotivec Martin i žena, Žalig Štefan i žena, Žalig Jožef, Fujs Martin, Fujs Ivan, Žižek Ivan, Horvat Štefan Stanko, Tibaot Martin Golob, Prša Martin, Kramar Martin, Kramar Jožef, Škáfar Martin, Stanko Ivan, Stanko Jožef, Zelko Štefan i žena, Hozjan Jožef, Čurič Štefan, Horvat Štetan, Kostrič Martin. — Horvat Matjaš Gajni je dao 5 K, Sobočan Ivan, mlinar, 15 K, Cigan Matjaš 15 K, Žalig Ivan 50 K, Virág Štefan z ženov 20 K, Skafar Matjaš 27 K 50 fil., Žalig Matjaš 27 K 50 fil. — Iz Čerensovec Hanc Martin, Glaváč Andráš, Hajdinják Matjaš, Gjörök Ivan, vsaki 5 K, Szalai Ivan Rihtarov i Peteréc Jožef, vsaki 10 K. — Darúvali so nadale: Gigan Ivan z Bistrice 2 K 50 fil., Marič Štefan z Trnja 5 K, Žalig Martin z Polane 5 K, Hozjan Janóš z Čentibe 10 K, Toplak Ivan z Nedelice 5 K, Špilák Jožef z Brezovice 1 K 25 fil., Žerdin Štefan z Polane 1 K 25 fil. — Nabrao je té dáre Žizek Martin i je obračunao pri Ciglár Štefani žižkovskom župani. — Tiste žižkovske amerikance, ki so dozday ne poslali nikaj, pa dá pústa kapela sv. Florijana lepo pozdraviti i je opotiti, naj si vendar kaj mislijo na njo. Ednok je nekák čuo, ka se je kapelica etak tožila „Keliki so se k meni naslanjali i me drli dol, ki so v Chicagi, pa me zdaj neščo poznati!“ — Drága kapelica potolaži se, ti právi vrednik, ve se zdaj vendar zmislijo naté i ti pošlejo tákši dár, ka z mesta skočiš i nova postáneš.

Žalost vojáka. Eden voják nam piše z bojišča: „Z velikim veseljom sem začno četeti njihove knige i novine, ali nej sem jih mogeo prečteti da sam dobo žalostno pismo, v šterom je bila spisana tužna smrt mojega najstarejšega sina, šteri je z nesrečnov smrtjov mogeo iti z sveta v trinajsetom leti. Z žalostnov smrtjov je mro moj sinek, mi pišejo, most ga je bujo. Lúbi moj Bog, v velkoj žalosti sem bio dosé mal, ali ka si pa začnem zdaj, kda se mi malo srcé ne razpoči od velike žalosti. Domá sem ostavo šestéro mále decé i siroto ženo betežno, nejmava nej očé, ne matere, ne brátje nieden náj.“ . . . Dobra dúša, vúpajte se v Bl. Dev. Mariji, tá dobra mati po-

tolaži vsako siroto. — Mi drugi pa se včimo vsi trpeti i se pokoriti, kda se veliko dobrih duš v trpljenji topi.

Od naših vojákov. Kreslin Jožef z Srednje Bisrice, diják salezijanski je betežen v ruskoj bolnišnici, Balazič Ivan Sr. Bistrice je v Petro-Pavlovski v Sibiriji zevzéli.

Veržejsko proščenje se je sijajno posrečilo. Na jezere naših romarov je pohodilo Mater dobroga sveta. Od Grada so s procesijov prišli. Slávnostni govornik je bio Bašša Ivan, bogojanski plebanoš, ki je z svojov daleč okoli znánov, govorniškov umetnostjov na veliko vüpanje do Bl. D. Marije pobüdo srca poslušavcov. Slovesno sv. mešo je pa služo Lehko Števan, beltinski kaplan. Oboje je na prostom bilo; meša je bila z dvorbov. Po božoj službi so oratorijanci pozdrávlali Bl. D. Marijo.

Dén brez dima je za delanezmožne nase vojake v Črensovcih 119 kor. 18 fil. dohodkov prinesa. Rešili so kajenja Gomboši Peter z Šalamee, Šerüga Jožef od Sv. Sebeščana, Žerdin Jožef z Žizkov po 1 K — drugi pa po manjših darih. Največ, 115 K 36 f. so g. plebanoš, Čačič Jožef sami nabrali. Vsem Bog plati.

Dári za ranjence iz Chicage. V Chicagi bodoči Nedeličanci so k törniškomi plebanoši poslali 180 koron za ranjence. K toj šumi so darüvali nasledüvajoči: Györkös Števan 27 K, Maošec Ferenc 12 K, Kolarič Ivan 11 K, Sömen Jožef 11 K, Zver Jožef i žena 27 K, Zver Jožef starejši 16 K, Jerebic Števan 6 K, Kovač Jožef 11 K, Matjašec Marko 21 K, Draškovič Števan 27 K, Sobočan Jožef 11 K. — Bog pláti! — To je lepo: vogrski slovensi se svoje domovine ne spozabijo; i da so ne mogoči bili domo priti ino se z orožjom vojsküvati za svojo domovino, zato po drugoj priliki pomagajo svoje vojsküvajoče brate. — Njihove dáre smo poslali na odločeno Mesto. — Tei isti so tüdi poslali na dve sv. Meši na čast D. Mariji Patroni Vogrskoga orsága za mir.

Plemeniti dár naših vrli amerikancov. Lebar Jožef z Srednjobistrice je 525 koron, Žerdin Jožef z Velkepolane pa 800 koron nabralo pri vrlih vogrskih slovensih za naše ranjene, delanezmožne vojáke i njihove sirote. V imeni jezero jezérnih trpéih duš neštetokrát Bog pláti!

Pohválnost ednoga našega vojáka. Antolin Ferenc, desetnik, z Ižekovec, je na srbskom bojišči zasedo z osmimi vojáki eden srbski mlin i ga proti močnomi obstrelávanji srbov obdržao. Za to hrabrost je dobo pohválo i dráge smodke (cigárje) za dár.

Žalosten glás. Od neveste svoje piše en evangeličanski mož: „Brat moj je v Sibiriji, nevesta moja je že štrti del vrednosti zapila, če njej kaj právim, teme z božnimi rečmi pláča. Ne morem njim vse povedati, ka dela z soldákami. V nedelo pol sedmih večér je odlišla i je vgojčno ob treh prišla domo, ka so jo, moski domo privlekli vtepeno, kak küso“ ... Zaistino žalosten glás.

Dühovne vaje vogrskih slovenk. Z Celja nam pišejo, ka so se tam vse presenetili, kda so ovárali veliko števílo naših dekel, štere so prišle na dühovne vaje k misijonarom. Dobri redovniki genjeni od radosti gojijo v sebi vüpanje, ka bodočnost našega ljudstva bo lepa, ár cvet njegov, mladina se v tak velikom števíli podava na pot popolnoga življenja. Bog daj, da bi tak bilo.

Najnovéše.

Velka zmága v záhodnoj Galicii! Veselešega správišča ešče ne meo vogrski državni zbor, kak maja 4-ga. Med govorom Szterényi Jožefa je gorstano gr. Tisza minister-predsednik ino naznánje dáo správišči veseli brzójáv vojáškoga poveljništva, štero poroča, ka so *austrovogrské i nemške združéne čete v záhodnoj Galicii v veči mestaj predrle rusko linijo ino od Karpátov do Vistule vse ruske postojánke posvojile.*

Do mája 4-ga so 24 štükov 64 strojni pušk pa više 30 jezero moštva zgrabile pa posvojile naše čete. Té račun je ne stálen. Zmága je tak velka, ka je šče zdaj nemremo zadosta ceniti, záto se šče tei računje spoj povekšávlo.

Tisza je boži blagoslov proso na našo vojsko i slovesno hválo dáo g. Bogi za junaštvo vogrskih šeregov. Drzávni zbor je v brzójávi pozdravo krála. *Rusi sami* spoznajo, ka naša vojska močno napredüje.

Tarnov mesto v zahádnj Galicii naši topničarje z najvékšimi topovi obstrelavajo. Ti štúki májo 42 cm. šörko cev.

Napád proti Dardanellam se angležom pa francuzom ne posrečo. Do preminoče nedel so 20 jezero lüdi zgübili. Najbole biti so bili angleži pri *Kabatepi*, gde so je törski topničarje kre kraja strelili.

Vogrsko prázno od rusov. Máj 5-ga poročajo zbojišča, ka rusi se pobirajo z naše zemle.

Pošta.

Rajner Ferenc. Bákovci. Knige do dobre, li je pošlite! — Liste sem poslao g. ešpereši, tam je iščite! 2 K. za njé sem dobn. Hvala. **Küzma Ferenc** žena. **Krajna.** Mož je premino. Kde je zevzéli, pozvediš na: „Hadifogyokat Gyámolító és Tudósító Hivatal“ Budapest, IX. Üllöi-ut 1. **Bence Mihál. Ropoči.** Vi za vašim sinom rávno tü morete pozvedávati, da že znate, ka je premino. **Magyar Jožef Haselbach. Trstenjak Otília. Gorica.** Od vašiva še dozday nej prišo glás, da ne bi pri vojski zdraviva bilá. **Šohár Jánoša žena. Dolič.** Od ednoga Šohár Jánoša, ki je 1. 1885-ga v Küzdoblani rojen, je té glás prišo, ka je februára 17-ga v Kikindo pripelani betežen. (Nagyikindai állomás parancsnokság) Óe je to tvoj mož, daj dale tü pozvedávati. **Lütar Števan. Vučgomila.** Da ste že zvedili, ka je vaš sin premino, to teliko pomeni največkrát, ka so ga zgrabili. Počákajte en čas, pa lahko dobite pismo od njega, óe pa dugo ne bi prišlo, pozvedite na više, Küzma Ferenc žena dáni naslov. Brezplačno vam odgovorijo, óe že znájo za njega.

Na peté!

So lüdjé, ki v križ roké denejo i se mantrájo v svojoj nevoli, v svojih bolečinah kak da bi njim prepovedano bilo se brániti; pa je človeča vola zadosta močna zato, naj si nevoló i bolečino odžene. To se razmi, da z navskriž rokámi nikaj ne moremo doprinesti, ne smemo dopüstiti, da bi nas nevola strla, na peté se moremo postaviti, naj jo poteremo. — To je pa niti nej žmetno, óe nas napádnejo bolečine v obrazi, v vühah, i v glavi, migrena, reomatične, protinske i nevralgične bolečine, zobobol i drüge posledice prehlajenja i prepíha. Kak známo iz lastne skušnje, te bolečine hitro odido, óe rabimo **Fellerov** bolečine tolažéči „Elsafluid“, ár lehša bolečine i delüje zdravilno.

Zavolo svojih poživljajočih, ofrišajočih lastnosi je izbornó sredstvo za ohranjenje vüst i zobov, proti slaboj sapi, iz vüst i proti zoboboli. Tüdi pri miglanji pred očmi i oslabljenji oči slüži izvrstno. Čüjmo, kak sodijo od njega oni, ki so ga poskusili:

Gospa Urman Josefina z Waldhausena (G. Austria) piše „Blagovolite mi še 6 dvojnatih kant poslati z vašega izvrstnoga **Elsa-Fluida**, ár mi je je že proti vnoгим bolečinam, kakti proti protini, oslabelosti oči, zoboboli pomagao. Vaše sredstvo že deset let rábim.

Fellerov Elsa-Fluid bi se mogeo v vsakoj hiši najti; ar je práva obramba zdrávja. 12 kantic pošle za 6 koron poštnine prosto **lekarnar E. V. FELLER, STUBICA, Centraie 146 br. — (Zagreb zup.)** kde se tüdi dobi Fellerove pognálne kruglice, 6 škátlic 4 K 40 fil. franko.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomda közforgó gyorssajtóján Szombathelyen.

Spameten je, ki je previden, ki zmérom pázi, naj gut, prsi, plüča zdrava; kašlanje, smicanje v ramah i prsi bol ne smemo zanemáriti. Proti tem je že vnoгим pomagao sline topéči, bolečino vtišajoči, vžigalino odprávljajoči pravi zagorski, proti kašli prsni sirup. (Syrupus pectoralis.) Okrepi i poživi plüča i celo telo, pomnoži hranenje, prebávanji pomagá, vse kotrige vmóti. Z toga prijétnoga žmaja sirupa je franko edna kantica 5 K. Právi se samo pri Feller V. E. lekarnari (vrastvár) dobi v Stubici, Central 146. (Horváčko.)

Nemaren je, ki premote pri prebávanji taki ne odstráni, ár rédnó prebávanje je vretina delavne moči, vótrpnosti i veseloga žitka. Pázimo záto vsikdár na prebávanje i rábimo pri premotah prebávlanskih pri kréah, stavlanji, napihnenosti, netéčnosti, nemirnih i vročinskih betegah močno švédsko tinkturo (tinctura svedica), štera je znana i pod imenom življenja essenca i balzama: krepi želodec, ofriši, očisti, kréce odprávi, ték povekšáva i zabráni vnoغه betege. Naročimo z toga právoga blaga 3 velike kante za 5 koron franko, ali pa 12 máli za 3 korone franko pri lekari Feller V. E. Stubica, Centrale 146. (Horváčko.)